

POSTANOWIENIE

Dnia 4 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa J. K.

przeciwko Gminie Miasta G., Skarbowi Państwa – Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewodzie X. i Marszałkowi Województwa X.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 listopada 2010 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 24 maja 2010 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego końcowemu orzeczeniu.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda od wyroku tego Sądu z dnia 9 września 2009 r. wniesioną w dniu 17 marca 2010 r. Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że wniosek z dnia 17 marca 2010 r. ustanowionego z urzędu dla powoda pełnomocnika o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej został odrzucony, z uwagi na złożenie go po upływie tygodniowego terminu od uzyskania informacji o wyznaczeniu go do zastępowania powoda. Już w dniu 18 lutego 2010 r. pełnomocnik ten zwrócił się do Sądu o

udostępnienie mu akt sprawy, a zatem wiedział o wyznaczeniu go pełnomocnikiem, nie zaś w dniu 10 marca 2010 r., jak podał we wniosku. Skargę kasacyjną w imieniu powoda złożył w terminie inny jego pełnomocnik. Wobec tego ta druga skarga jako niedopuszczalna i spóźniona podlegała odrzuceniu.

W zażaleniu pełnomocnik powoda zarzucił kwestionowanemu postanowieniu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że o wyznaczeniu go pełnomocnikiem wiedział już w dniu 18 lutego 2010 r. i wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej złożony został po upływie terminu. Ponadto błędna wykładnia art. 169 § 1, art. 171 i 398⁶ § 2 k.p.c. była przyczyną uznania wniosku o przywrócenie terminu za spóźniony, bezzasadnego odrzucenia go oraz bezpodstawnego odrzucenia skargi kasacyjnej z dnia 17 marca 2010 r. Domagał się rozpoznania również postanowienia z dnia 31 marca 2010 r. o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej. Skarżący wniósł o uchylenie obu tych postanowień i przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na podzielenie zasługiwały podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia prawa procesowego, dotyczące także oceny zasadności postanowienia o odrzuceniu wniosku o przywrócenie terminu, wobec zgłoszenia w zażaleniu żądania rozpoznania, w oparciu o art. 380 k.p.c., również tego postanowienia.

Dokonane przez Sąd Apelacyjny ustalenie, że pełnomocnik powoda wiedział o wyznaczeniu go do reprezentowania powoda jeszcze przed dniem 18 lutego 2010 r., w którym zwrócił się o udostępnienie mu akt sprawy, nie znajduje potwierdzenia w złożonych do akt dokumentach. Z treści pisma z dnia 18 lutego 2010 r. wynika, że potrzeba zapoznania się z aktami sprawy podyktowana była ustanowieniem adwokata T. J. przez Sąd Rejonowy w G. pełnomocnikiem dla sporządzenia w imieniu powoda skargi konstytucyjnej.

W związku z postanowieniem Sądu Apelacyjnego z dnia 8 stycznia 2010 r. o ustanowieniu dla powoda pełnomocnika z urzędu celem wniesienia skargi kasacyjnej wyznaczony został przez Izbę Adwokacką adwokat S. B., ale na wniosek powoda doszło do zmiany osoby pełnomocnika i pismem z dnia 3 marca 2010 r. o wyznaczeniu adwokata T. J. został powiadomiony Sąd i ten adwokat, do którego pismo dotarło w dniu 10 marca 2010 r. Wobec tego złożenie w dniu 17 marca 2010 r. wniosku o przywrócenie terminu do złożenia pisma nazwanego skargą kasacyjną błędnie ocenione zostało przez

Sąd Apelacyjny, jako spóźnione. Ustanie przeszkody do wypełnienia nałożonego postanowieniem obowiązku należało łączyć, stosownie do art. 169 § 1 k.p.c., z dniem uzyskania informacji o wyznaczeniu pełnomocnika. Nie było zatem podstaw do odrzucenia go, jako spóźnionego, w oparciu o art. 171 k.p.c.

Nietrafnie również Sąd Apelacyjny ocenił to pismo jako niedopuszczalne. Podkreślenia wymaga, że ustanowienie adwokata dokonane zostało już po złożeniu przez ustanowionego przez powoda pełnomocnika w osobie radcy prawnego A. B. skargi kasacyjnej w terminie przewidzianym art. 398⁵ § 1 k.p.c. Mimo tego w postanowieniu Sądu Apelacyjnego oznaczony został zakres działania ustanawianego pełnomocnika „celem wniesienia skargi kasacyjnej”. Stronie postępowania sądowego przysługuje prawo do wniesienia jednej skargi kasacyjnej, co wynika wprost z art. 398¹ k.p.c. Nie została natomiast wyłączona możliwość złożenia pisma uzupełniającego podstawy lub zarzuty skargi kasacyjnej. Wobec tego pismo z dnia 17 marca 2010 r., nazwane zgodnie z zakresem dokonanego przez Sąd umocowania, pełni w istocie funkcję pisma uzupełniającego wniesioną skargę kasacyjną. Rację ma skarżący, że podniesione w nim zarzuty mogą być brane pod uwagę jedynie wówczas, gdy pismo wniesione zostało w terminie przewidzianym do wniesienia skargi kasacyjnej. Bezpodstawne było odrzucenie wniosku o przywrócenie terminu również w oparciu o drugą z podstaw objętych art. 171 k.p.c.

Z powyższych względów zaskarżone postanowienie podlegało uchyleniu w oparciu o art. 398¹⁶ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Na podstawie art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹, art. 391 § 1 i art. 397 § 2 k.p.c. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawione zostało końcowemu orzeczeniu.